UUTISET

Tieto hyvistä paikoista leviää ja vapaa-ajan kalastus kuormittaa kalakantoja alueellisesti. Kuormitus on moninkertaistunut. **PUHEENJOHTAJA JUHA VALTONEN, POHJAKYLÄN OSAKASKUNNAN HOITOKUNTA**

Copa-Cogeca vaatii ymmärrystä tahattomille virheille

BRYSSEL (MT)
Euroopan tuottajajärjestöjä edustava Copa-Cogeca vaatii Euroopan komissiolta joustoa yhteisen maatalouspolitiikan capin täytäntöönpanolle.

Viljelijöillä on järjestön mukaan liian vähän aikaa monimutkaisen tukihaun tekemiseen tälle vuodelle.

”Tahattomien virheiden riski ensimmäisinä vuosina on suuri ja ne aiheuttavat automaattisesti tukien menetyksen”, järjestön pääsihteeri **Pekka Pesonen** kertoo ongelmista.

Erityisen monimutkaisia ovat viherryttämisen säännöt.

”Koko rangaistusjärjestelmä on käytävä läpi, koska pienikin virhe saattaa aiheuttaa suuria tukien leikkauksia. Koska viherryttämisen sääntöjen selkeyttäminen on jo liian myöhäistä, on alkuvuosina oltava jonkinlainen toleranssi sietää virheitä ilman rangaistuksia.”

Järjestö esitti myös komission pyynnöstä yksityiskohtaiset ehdotukset siitä, miten capia voisi yksinkertaistaa.

Yksi keinoista olisi viljelijöiden mahdollisuus korjata virheitä osana tuen hakemisen prosessia.

Järjestöä huolestuttaa myös tarkastusten lisääntyminen. Niitä tarvitaan, koska capissa on paljon erilaisia tukimuotoja.

Vuoden kuluttua komission tulee tutkia, onko uusi cap tuottanut selkeitä parannuksia ympäristölle ja miten maatalouden kyky tuottaa ruokaa on kehittynyt.

Komissio on pyytänyt ehdotuksia hallinnon yksinkertaistamiseksi myös jäsenmailta ja Euroopan parlamentin jäseniltä.

Maatalousministereiden kokous käsittelee capin yksinkertaistamista maaliskuun puolivälin kokouksessa. Maatalouskomissaari **Phil Hoganilta** odotetaan päätöksiä toukokuussa.

AIMO VAINIO

Maanomistajien oikeudet roikkuvat kalastuslain koukussa

Jatkossa kalastusalueen käyttäjä maksaa kalastuksesta saman verran kuin vesialueen omistaja.

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) mukaan uusi kalastuslaki ei polje vesialueiden omistajien oikeuksia oleellisesti.

”Uudistuksessa tehdään iso periaatteellinen muutos siitä, että jatkossa maksetaan kalaalueen hoidosta, ei kalastuksesta”, Orpo sanoo.

Kerättävillä kalastonhoitomaksuilla hoidetaan tulevaisuudessa nimen mukaisesti kalakantoja esimerkiksi istutuksilla.

”Valtio jyvittää maksut takaisin alueille tarpeen mukaan”, ministeri jatkaa.

Maksun tavoitteena oli ministerin mukaan, että mahdollisimman moni maksaisi mahdollisimman vähän.

”Eläkeläiset rajattiin kuitenkin maksun ulkopuolelle sosiaalidemokraattien aloitteesta, jolloin maksuun tuli ’Rinne-lisä’”, Orpo sanoo.

Hallitus runnoo

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja **Jari Leppä** (kesk.) tyrmää ministerin puolustelut.

”Vesialueiden omistajat ovat lain uudistuksessa ainoa ryhmä, jonka asemaa heikennetään ja omistusoikeuden käyttöä rajoitetaan.”

Lepän mukaan voidaankin perustellusti kysyä, mistä omistajien oikeuksia seuraavaksi heikennetään ja missä viranomaistaho seuraavaksi puuttuu omistamiseen ja omistusoikeuteen. ”Tämä on erittäin huono viesti maa- ja vesialueiden omistajille, kun tälle linjalle on lähdetty”, hän sanoo.

Jatkossa vesialueen omistaja hoitaa kalavesiä ja maksaa kalastonhoitomaksua saman verran kuin muut maksavat alueen käytöstä.

”Tätä ei voida katsoa oikeudenmukaiseksi. Valitettavasti siihen ei saatu lain valmistelussa muutoksia yrityksistä huolimatta.”

Lepän mukaan hallituspuolueidenkin edustajat esittivät ennen lain käsittelyä siihen muutoksia, jotka jäivät kuitenkin toteuttamatta.

”Hallitus ampui omia rivejään suoriksi, jotta saadaan ennen vaaleja tällaisia lakiesityksiä läpi.”

SAMI KARPPINEN

39 euron kalastonhoitomaksu oikeuttaa viehekalastukseen yhdellä vieheellä koko maassa.

Alueellinen tieto

Kalastuslain perustana ovat ministerin mukaan kalakantojen hoitosuunnitelmat. Perustuslain takia suunnitelmat voi hyväksyä vain elykeskus.

”Elyillä ei ole tarvetta rakentaa sen tekemiseen omaa koneistoa, vaan siihen käytetään kalastusalueilla olevaa paikallista tietotaitoa”, Orpo sanoo.

Elykeskusten tehtävä on ministerin mukaan myös pitää huolta kalakannasta koko valtakunnan mittakaavassa.

Lepän mukaan hallitus ei halunnut luottaa paikallisiin päätöksentekijöihin.

”Elykeskuksille tulee lisää valtaa, joka viedään vesialueiden omistajilta.”

Elykeskukset saavat myös myöntää lupia ammattikalastukseen vesialueen omistajasta riippumatta.

Uudistuksella luodaan nyt Lepän mukaan tarpeetonta eripuraa puuttumalla yhden tahon oikeuksiin.

Mahdoton valvoa

Lakiuudistuksessa pyritään myös ehkäisemään niin sanottua harmaata kalakauppaa.

Vapaa-ajan kalastaja saa myydä satunnaisesti vähäisen kala- tai rapuerän lopulliselle kuluttajalle.

Orpo ja Leppä ovat samaa mieltä siitä, että vapaasti myytävää kalamäärää on mahdoton valvoa.

”Sen takia esitykseen kirjattiin ’vähäinen määrä’. Sitä ei ole tarkoitus, eikä sitä pystyttäisikään valvomaan”, ministeri sanoo.

Lepän mukaan sellaista lainsäädäntöä ei pitäisi tehdä, mitä ei pystytä kohtuudella valvomaan.

”Tässä mennään tarpeettoman pikkutarkkaan sääntelyyn.”

JUKKA LEHTINEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Taitavien veistäjien käsissä lumi muovautuu taideteokseksi.

Millainen lumiveistos voittaa?

Pohjoismaiset lumenveistokilpailut alkavat tänään Enontekiön Hetassa. Kisa päättyy lauantaina.

Millainen on palkinnon ansaitseva lumiveistos, kilpailun johtaja ja tuomariston jäsen Seppo Lankinen?

Taiteellisesti laadukas, lunta pitää osata käyttää hyvin, valon ja varjon leikin sekä voiman pitää näkyä.

Miksi PM-kisat järjestetään juuri Hetassa?

Olen tällainen eläkkeellä oleva markkinointiukkeli, jolla on mökki Enontekiössä. Kilpailulla haluan tehdä kuntaa tunnetuksi. Tässä on mukana talkoolaisia, mökkiläisiä ja kunta, joka rahoittaa kisaa. Tavoitteena on tehdä kilpailusta jokavuotinen tapahtuma.

Keitä kilpailun osanottajat ovat?

Mukana on lumenveiston SM-kilpailun kolme parasta sekä kaksi muuta suomalaista huippuveistäjää. Idea kilpailusta syntyi niin nopeasti, että muista maista ei ehditty saada kilpailijoita mukaan.

Miksi kilpailutöiden teemaksi on valittu Yhdessä?

Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlan teema on Yhdessä. Ajattelin, että sitä voidaan käsitellä myös täällä.

MAIJA ALA-SIURUA

”Vapaa-ajan kalastus on muuttunut”

Pohjakylän osakaskunnan hoitokunnan puheenjohtaja **Juha Valtonen** Naantalista arvostelee uuttaa kalastonhoitomaksua.

”Omassa vedessä kalastavat maksavat jatkossa enemmän ja vastaavasti muut vähemmän.”

Osakaskunnan alueella on 3 300 hehtaaria vesialueita.

”Alueellista tietoa kalakannoista ja niiden kehittymisestä ei myöskään hyödynnetä jatkossa, kun päätösvaltaa vedetään ylöspäin elykeskuksille.”

Valtosen mukaan uudistuksessa on myös keskitytty liikaa järvialueisiin.

”Merenrannikko on unohtunut.”

Kalastus muuttunut

Vapaa-ajan kalastus on Valtosen mukaan muuttunut internetin myötä.

”Tieto hyvistä paikoista leviää ja vapaa-ajan kalastus kuormittaa kalakantoja alueellisesti. Kuormitus on moninkertaistunut.”

Esimerkkinä hän käyttää tietämäänsä kuhan kutupaikkaa.

”Siellä on kutemisen aikaan ruuhkaa, muut alueet puolestaan ovat tyhjillään.”

Valtosta harmittaa asenne vapaa-ajan kalastusta kohtaan.

”Kalastuksen pitäisi olla sallittua aina ja joka paikassa, kun taas esimerkiksi metsästystä rajoitetaan hyvinkin tarkasti. Ja kaikki pitäisi saada tehdä ilmaiseksi, kalakannoista viis.”

JUKKA LEHTINEN

Finanssiala tuskailee pankkisääntelyn kanssa

Karhinen: ”Yrityksille on rahaa tarjolla”

HÄMEENLINNA (MT)
Vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen pankkiala on kokenut ”sääntelyvyöryn”, sanoo Finanssialan keskusliiton (FK) pääekonomisti **Veli-Matti Mattila**.

Liitto laskee, että pelkästään vakavaraisuussääntelyn osalta erilaista sääntelyä, mukaan lukien direktiivejä, EU-komission asetuksia ja Euroopan pankkivalvojan ohjeita, on yhteensä noin 4 000 sivua. Vakuutusalaa koskevia säädöksiä (Solvienssi II) on puolestaan noin 3 000 sivua.

Säätely on Mattilan mukaan pakottanut pankkeja sopeuttamaan toimintaansa. Niiltä vaaditaan entistä enemmän pääomia suhteessa annettuihin lainoihin, ja maksuvalmiutta on pitänyt parantaa puskureilla.

Omia varoja on nykyään oltava karkeasti arvioiden noin kaksinkertaisesti aiempaa verrattuna suhteessa riskeihin, joita on kirjattu taseisiin, Mattila totesi FK:n talousseminaarissa torstaina.

Kaikki eivät ole pysyneet mukana. Pieniä pankkeja on lopettanut tai sulautunut toisiin.

Suomessa esimerkiksi Itella, FIM ja Tapiola ovat vetäytyneet alalta.

Säätelystä syntyvä lasku lankeaa pankeille, jotka ovat puolestaan siirtäneet sitä eteenpäin. Henkilöstövähennykset, osakeannit, lainamarginaalien leveneminen ja riskirahoituksen väheneminen ovat seurauksia, luettelee Mattila.

Myös Venäjä-pakotteet ja harmaan talouden torjunta lisäävät pankkien kuluja. Pankeilla on vaikeuksia selvittää ulkomailla toimivien yritysten taustoja ja lainakelpoisuutta. Varsinkin Venäjän-kaupassa taustojen selvittäminen vie aikaa.

Korkokanta noussut kriisin jälkeen

Pankit ovat kääntäneet rahoitushanoja pienemmälle. Jos rahaa on saanut, pankit perivät entistä enemmän kuluja. Lainamarginaalit ovat nousseet vuoden 2008 jälkeen, laskee Mattila.

”Pienten luottojen marginaalit ovat nousseet keskimäärin 1–1,5 prosenttiyksiköllä. Yrityslainapuolella nousu on ollut noin prosenttiyksikön.”

Suomalaisten pankkien yrityslainakanta on pysynyt kasvu-uralla talouskriisistä huolimatta. Monissa EU-maissa, kuten Espanjassa tai Irlannissa, lainakannat ovat romahtaneet, kun lainoja on siirretty roskapankkeihin ja uusien lainojen myöntäminen on tyrehtynyt.

Yrityksille on rahaa tarjolla

Luottojen saatavuus ei ole ollut talouskasvun pullonkaula Suomessa, sanoo OP-ryhmän pääjohtaja, FK:n puheenjohtaja **Reijo Karhinen**. Yritysluottokanta on kasvanut 23 prosenttia vuodesta 2008 vuoteen 2014. Samassa ajassa investoinnit ovat vähentyneet 19 prosenttia.

”Valtaosa yritysluottohakemuksista hyväksytään”, hän toteaa.

Hän mainitsee, että Euroopassa kisataan hyvistä yritysasiakkaista. Parhaan luokituksen yrityksille suorastaan työnnetään rahaa ja hyvin alhaisella marginaalilla.

Karhinen ihmettelee edelleen väitteitä yritysten rahoitusvaikeuksista. Hän sanoo, että esimerkiksi uutta siemen- ja riskirahoitusta on Suomessa taas tarjolla uusille yrityksille noin 0,065 prosenttia bruttokansantuotteesta. Suomi on Euroopan riskirahoitusmarkkinoiden kärkimaita.

”Suomessa ei ole koskaan aiemmin ollut näin paljon rahaa tarjolla.”

JANNE IMPIÖ

TALOUDESTA LYHYESTI

Kuluttaja-asiamiehelle uusia keinoja

Oikeusministeriön työryhmä ehdottaa, että jatkossa kuluttaja-asiamiehen määräämät kiellot pysyisivät voimassa, vaikka kiellon kohteeksi joutunut elinkeinonharjoittaja vastustaisi niitä.

Nyt kuluttaja-asiamiehen antamat kiellot raukeavat elinkeinonharjoittajan vastustaessa, ja uutta kieltopäätöstä on haettava markkinaoikeudelta. Kuluttaja-asiamiehelle ehdotetaan myös oikeutta hakea rikkomuksia tehneille 1 000–100 000 euron seuraamusmaksua.

Koodi korvaa rekisteröintitodistuksen

Rekisteröintitodistuksen ykkösosaa ei tulevaisuudessa enää tarvitse pitää autossa mukana. Lakimuutoksen myötä ajoneuvon omistaja saa paperisen todistuksen sijaan ajoneuvokohtaisen koodin.

Lakimuutos tulee voimaan 16. marraskuuta.

Bussien, kuorma-autojen ja perävaunujen rekisteröintitodistuksia on pidettävä mukana ajoneuvossa vuoden 2016 loppuun saakka.

Syrjäseutujen asuntomarkkinoilla synkkää

Lähi-Tapiolan kyselytutkimuksen mukaan kaksi kolmesta vastaajasta uskoo asuntojen arvon nousuun pääkaupunkiseudulla, kun Pohjois- ja Itä-Suomessa tähän luottaa vain kolmannes.

Neljä viidestä suomalaisesta kokee asuntomarkkinoiden jakautuneen kahtia.

Nuoret ovat ovat tutkimuksen mukaan kaikkein varovaisimpia asunnonostajia. Kaksi kolmesta nuoresta vastaajasta ei edes harkitse asunnon ostamista tai vaihtamista seuraavien kahden vuoden sisällä.